

ת"פ (באר שבע) 27496-05-22 - מדינת ישראל נ' אדגר מזרחי

סדר דין פלילי - מעצרים

סדר דין פלילי - ערובה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 27496-05-22 מדינת ישראל נ' מזרחי(עצור/אסיר בפיקוח)
תיק חיצוני: 215916/22

לפני כבוד השופט אלון גביון

המבקשת

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד ערן צרויה

נגד המשיבים

1. אדגר מזרחי
2. איוון יפס מזרחי
3. קטי יפס מזרחי
4. חואן פרס
5. אסתר פרס
6. ניקול מזרחי
7. חואן סרון קורדובה
8. אריק מרסל
9. מיטלון גומז אנגולו
10. ז'קלין מזרחי
11. רות מזרחי
- 1-11 ע"י ב"כ עו"ד נטלי אוטן

החלטה

1. לפניי בקשה לחילוט הפיקדון והערבויות שהפקידו המשיבים 1-11 להבטחת תנאי מעצרו של המשיב 1 בפיקוח אלקטרוני.

הרקע העובדתי הדרוש לעניין

עמוד 1

2. ביום 13.05.22 הוגש נגד המשיב 1 כתב אישום המייחס לו עבירות של המתה בקלות דעת לפי סעיף 301ג לחוק העונשין, התשל"ז-1977, חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק, נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961, נהיגה ללא רישיון רכב תקף לפי ס' 2 לפקודה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה לפי ס' 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל - 1970.

בד בבד עם כתב האישום הוגשה בקשה לעצור את המשיב 1 עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

3. על פי האמור בכתב האישום ובתמצית, ביום 03.05.22, עת נהג המשיב 1 ברכבו בידועו שהוא שיכור עקב צריכת אלכוהול ושימוש בסם מסוכן מסוג קנביס, גרם לתאונה בה נהרגה המנוחה אורטל לין כהן ז"ל (ילידת 1986) ולפגיעתה הקשה של גב' פאני אלבז (ילידת 1987).

4. בהחלטתו מיום 26.12.22 בתיק מ"ת 27492-05-22 הורה כבוד השופט אבו טהה על מעצרו של המשיב 1 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

5. ביום 02.01.23 ובמסגרת ערר שהגיש המשיב 1, בש"פ 9003/22, הורה בית המשפט העליון על החזרת התיק לבית המשפט המחוזי על מנת ש"יתפור" חליפת חלופה ובאופן שחלופת המעצר תכלול, בין היתר, מעצר בפיקוח אלקטרוני, ערבים מפקחים, ערבויות כספיות וערבות צד ג'.

6. ביום 16.01.2023, בהמשך להחלטת בית המשפט העליון מיום 02.01.23, ולאחר שהמשיבים 10-2 נבדקו על ידו, הורה ביהמ"ש על מעצרו של המשיב 1 עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, במתכונת של מעצר בפיקוח אלקטרוני, תחת פיקוחם של המשיבים 10-2, כשבכל עת שניים מהערבים יהיו עם המשיב.

כמו כן קבע בית המשפט את התנאים הנוספים הבאים:

- א. הפקדה כספית על סך 50,000 ₪.
- ב. חתימת ערבות עצמית וצד ג', כל אחת על סך 70,000 ₪.
- ג. צו עיכוב יציאה מן הארץ.
- ד. הפקדת דרכון במזכירות בית המשפט.

- ה. איסור הכנסת או החזקת משקאות אלכוהוליים בכתובת המעצר.
- ו. צו פיקוח של שירות המבחן.
- ז. התייצבות המשיב לדיונים שייקבעו בעניינו בליווי שניים מהערבים בכל עת.
7. בהמשך לתנאים הנ"ל, בתאריך 16.01.2023 חתמו המשיב 1 והמשיבים 2-10 על ערבות עצמית וערבות צד ג' בהתאמה, לפיה התחייב כל אחד מהם כי המשיב 1 ימלא אחר תנאי הערובה וכי אם יופר תנאי מן התנאים ישלם לאוצר המדינה כל סכום שיצווה בית המשפט עד סכום של 70,000 ₪. **ראה כתב התחייבות העצמית וכתבי ערבות צד שלישי - מב/1.**
8. לבקשת המשיב 1, בדיון שהתקיים ביום 30.03.24 בתיק שבכותרת, הצטרפה המשיבה 11 למלאכת הפיקוח כערבה מפקחת וחתמה גם היא על כתב ערבות צד ג' על סך 70,000 ₪. **ראה כתב ערבות - מב/1.**
9. ביום 02.03.2023 הורשע המשיב 1, ע"פ הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן ובמסגרת הסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירות של **המתה בקלות דעת** - עבירה לפי ס' 301ג לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, **חבלה חמורה**, לפי סעיף 333 לחוק, **נהיגה בשכרות** לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961 (להלן: **"הפקודה"**), **נהיגה ללא רישיון רכב תקף** לפי ס' 2 לפקודה ו**נהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה** לפי ס' 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל - 1970.
10. הטיעונים לעונש בעניינו של המשיב 1 נדחו מעת לעת על רקע ההליך הטיפולי בו לקח חלק והמלצות שירות המבחן, ובסופו של דבר נקבעו ליום 22.01.2024.
11. המשיב לא התייצב לדיון הטיעונים לעונש שנקבע ליום 22.01.2024 כמפורט לעיל, וניצל "חלון" באיזוק ביום 21.01.2024 שנפתח לצורך פגישה עם קצינת מבחן במרכז חוסן בבאר שבע כדי להימלט מהדין. **ראה לעניין זה מש/1-מש/3.**
- בהמשך לכך, ומשהמשיב 1 הפר את תנאי מעצרו הורתי על מעצרו עד להחלטה אחרת.
12. יוער כי המשיב 1 לא התייצב לדיונים נוספים שנקבעו לימים: 01.02.2024,

29.02.24, 07.05.24 ו- 19.05.24.

ב"כ המבקשת הודיע לביהמ"ש כי מרגע בריחת המשיב 1 בוצעו פעולות נרחבות על ידי משטרת ישראל לאיתורו, עד כה ללא הצלחה. המשיב 1 מוגדר כעבריין נמלט והמאמצים לאיתורו עדיין נמשכים. נמסר כי מדינת ישראל על רשויותיה תמשיך בחיפושים אחר המשיב 1 ותשקיע את מירב המשאבים הדרושים לשם כך.

13. ביום 18.06.2024, לבקשת המבקשת ולאחר שהתברר כי לא ניתן להביא את המשיב 1 להמשך משפטו ומשמצאתי כי קיימת אינדיקציה ברורה כי הוא מתחמק מן הדין, הורתי על התליית ההליכים בתיק שבכותרת מכוח סעיף 94 א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) התשמ"ו - 1987.

טענות הצדדים:

14. **ב"כ המבקשת**, במסגרת הבקשה לחילוט הפיקדון והערבויות, טען כי המשיבים 11-2 כשלו בתפקידם כמפקחים, אשר מהותו לדאוג שהמשיב 1 לא ימלט מאימת הדין וייתייב למשפטו. הערבים, במסגרת בחינת התאמתם לפיקוח על המשיב 1, התחייבו בפני בית המשפט כי יש באפשרותם לפקח עליו ולהבטיח כי לא יהיו הפרות של תנאי המעצר וכי המשיב 1 מכבד אותם וסר למרותם. נטען כי כלל המשיבים הערבים כשלו בתפקידם לשמש ידו הארוכה של בית המשפט ובעקבות כישלונם נמלט המשיב 1 מאימת הדין ועד כה לא אותר.

נטען כי העובדה שהמשיבה 11 הודיעה למשטרה על הפרת התנאים היא בבחינת חובתה המשנית כערבה, ואין בכך כדי להפחית ממידת אחריותה לכישלון במישור המהותי של מלאכת הפיקוח.

ב"כ המבקשת הדגיש את חומרת העבירות שיוחסו למשיב 1 ואת חומרת העבירות בהן הורשע. לדבריו, המשיב 1 הפר בצורה החמורה ביותר את האמון שניתן בו, והוסיף כי תנאי ראשון במעלה לכל שחרור בערובה הינו הבטחת התייצבותו של המשיב 1 לדיונים בבית המשפט. משהמשיבים לא קיימו התחייבותם, שכן המשיב 1 לא התייצב לדיונים ונמלט מן הדין, יש להורות על חילוט הערבויות של כלל המשיבים וכן של ההפקדה.

ב"כ המבקשת טען כי כל החלטה אחרת יהא בה להפוך את הערבויות שנחתמו בבחינת אות מתה וכי יש להעביר מסר ברור לכל מי שחותם על ערבויות כי לא מדובר ב"חתימה על הקרח".

ב"כ המבקשת הוסיף כי לערבים תפקיד כפול: האחד, מוטלת עליהם החובה לשמור את צעדיו של הנאשם לבל יסטה מתנאי המעצר שנקבעו בעניינו והשני, הם מתחייבים התחייבות אישית לכך שתנאי המעצר יקוימו במלואם ובעיקר שלא ימלט מאימת הדין ויתייצב לדיונים בעניינו.

נטען כי תפקידם של הערבים לא מסתכם בהרמת טלפון למשטרה ככל שנאשם מפר את התנאים ותפקידם העיקרי והמשמעותי הוא הבטחת התייצבות הנאשם למשפטו. נטען כי שאלת חילוט הערבויות לא תלויה בהתנהגותם של הערבים, בין במעשה ובין במחדל, והמבחן הקובע הוא מבחן התוצאה.

לדברי ב"כ המבקשת, גם אם הערבים, משיבים 11-2, לא התרשלו בתפקידם וגם אם מילאו תפקידם בצורה הטובה ביותר, יש לחלט הערבויות שכן, במבחן התוצאה המשיב 1 לא התייצב לדיונים ונמלט מן הדין. נטען כי יש לדחות את טענת ההגנה לפיה יש לייחס למוסד הערבות פרשנות יחסית התלויה בהתנהגות או במחדל של הערבים.

ב"כ המבקשת הדגיש כי האמור לעיל, העדר התלות בהתנהגות הערבים, נלמד מהחוק, מלשון כתבי הערבות ומהפסיקה.

המבקשת הטעימה כי התכלית של חילוט הערבויות היא הרתעתית ומיועדת לשלושה גורמים: הראשון - הרתעת הערב לבל יתיר במעשה או במחדל הפרת תנאים, השני - הרתעת הרבים שידעו ערבים פוטנציאלים המתמנים יום בבתי המשפט שיש השלכות לחתימתם והשלישי - הרתעת נאשם לבל יפר ויפגע בערבים.

לדברי ב"כ המבקשת אין רלוונטיות לשאלה מי פיקח על המשיב 1 בעת הימלטותו. הגם שעסקין במספר לא מבוטל של ערבים, 10 במספר, בית המשפט לא קבע מנגנון מסודר מי פיקח ובאיזו שעה. אין נפקא מינה מי היה ערב ומפקח בעת הפרת התנאים וכולם, ביחד ולחוד, נכשלו במבחן התוצאה בתפקידם.

ביחס לסכום החילוט, ומאחר ולפי ההלכה הפסוקה לבית המשפט שיקול דעת להורות על חילוט חלקי או שלם, טען ב"כ המבקשת כי בעניינו יש להורות על חילוט מלא של הפיקדון והערבויות בשום לב לחומרת ההפרה שהיא בדרגת החומרה הגבוהה ביותר - הימלטות מן הדין.

לשאלת בית המשפט הבהיר ב"כ המבקשת כי אין ראיות כי הערבים פעלו במעשה או במחדל כדי לאפשר את בריחתו של המשיב 1.

לביסוס טענותיה הפנתה המבקשת להחלטתו של בית המשפט העליון בבש"פ 1902/19 **אביטן ואח' נ' מדינת ישראל** (2.6.2019) (להלן: "**עניין אביטן**") (מב/2).

15. **ב"כ המשיבים** התנגדה לחילוט הפיקדון והערבויות וטענה כי המשיב 1 ברח עת שהה במרכז "חוסן", כאשר ישנו איסור להיכנס אל המרכז בנוכחות הערבים. כאשר הסתיים

טיפולו של המשיב 1, והערבה המפקחת הבחינה כי המשיב לא יצא מן המרכז, דיווחה מיד למשטרה ושתפה פעולה גם במהלך חקירתה.

הסניגורית הפנתה למש/1 - מש/3 מהם עולה כי לא נפל כל פגם במלאכת הערבה- המפקחת במועד בו עזב המשיב 1 את מרכז חוסן, והדגישה כי גם לשיטת המבקשת לא נטען כי נפל פגם במלאכתם של מי מהערבים-המפקחים.

לטענת ב"כ המשיבים, טענת המבקשת כי שאלת חילוט הערבויות נבחנת על פי מבחן התוצאה ואינה תלויה בהתנהגות הערבים, אינה נכונה, עומדת בניגוד לחוק והפסיקה, תרתיע אחרים לשמש כערבים ותותיר את בית המשפט ללא שיקול דעת.

נטען כי הבקשה לחילוט בענייננו עומדת בניגוד להנחיית פרקליט המדינה 5.14 מיום 11.11.18 שעניינה "הפרת תנאי ערובה בידי נאשם או חשוד המשוחרר בערובה או בידי ערב" (להלן: **"הנחיות פרקליט המדינה"**) (מש/4). לדברי ב"כ המשיבים ובהתאם לסעיפים 26 ו- 28 להנחיות פרקליט המדינה, חילוט ערבותו של ערב נעשה כאשר יש הפרת התחייבות מצד הערב כדוגמת העדר דיווח או חשד למעורבות אקטיבית מצדו בהפרת תנאי השחרור.

ב"כ המשיבים הוסיפה כי ההחלטה בעניין אביטן אליה הפנתה המבקשת אינה רלוונטית לענייננו, שכן ביהמ"ש העליון דן שם בשאלה השונה מענייננו והנוגעת לטענת הערבים כי לא היו מודעים לתנאי הערבות ולחובתם לשמור על הנאשם בזמן חלון רפואי.

הסניגורית הפנתה לפסיקה (בש"פ 7323/98, בש"פ 3293/91, בש"פ 4270/91 ובש"פ 5284/91) ממנה עולה כי כדי לחלט ערבות של ערב יש להוכיח בדרגת הוכחה גבוהה שהוא הפר את המוטל עליו, בין במעשה ובין במחדל.

בנוסף טענה ההגנה כי מאחר והמשיב 1 לא התייצב לדיון אי אפשר לחלט את הפיקדון, והטעימה כי משפחתו והערבים הם אנשים שחיים בקושי רב. נטען כי לא ידוע על מקרה אחר שבו המבקשת עתרה לחילוט כתבי ערבות כאשר לא נשמעה כל טענה כלפי הערבים.

דין והכרעה:

16. לאחר ששמעתי טענות ב"כ הצדדים ועיינתי בפסיקה אליה הפנו, מצאתי להיעתר לבקשה ולהורות על חילוט הפיקדון, ההתחייבות וכתבי הערבות. צודק ב"כ המבקשת בטענתו כי החוק ותכליתו, לשון כתבי הערבות עליהם חתמו המשיבים והפסיקה תומכים

בבקשה לחילוט הפיקדון והערבות, וכפי שאבהיר להלן.

17. ראשית ואשר לטענת ההגנה, גם אם נטענה בפה רפה, כי בהעדרו של המשיב 1 לא ניתן לחלט הפיקדון והתחייבותו, מצאתי להפנות להחלטה אליה הפנתה ההגנה **בבש"פ 7323/98 מדינת ישראל נ' ברוך רג'ואן** (17.8.99):

"הדרישה כי נמלט כזה יהא נוכח בדיון לעניין חילוט ערבותו היא אבסורד המסכל את עצם מטרת הערובה".

מיותר לציין כי אין להשלים עם מצב שבו לנאשם בהליך פלילי, בוודאי לאחר שהורשע ונמלט, יש מונופול על ניהול ההליך המשפטי.

18. **אשר לחקיקה**, סעיף 51 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות-אכיפה) מעצרים, תשנ"ו - 1996 (להלן: **"חוק סדר הדין הפלילי"**) קובע כי:

"תוצאות הפרת תנאי שחרור בערובה
51. (א) שופט הדין בעניינו של משוחרר בערובה, שהובא לפניו בשל הפרת תנאי מתנאי השחרור, רשאי להורות על חילוט הערבות, ואם התגבשה עילת מעצר לעצרו או לשחררו בערובה בתנאים שייקבע.
(ב) נוכח שופט כי משוחרר בערובה הפר תנאי מתנאי השחרור וכי לא ניתן להביאו בפניו, רשאי הוא להורות על חילוט הערבות.
(ג) בקשה לחילוט ערבות שניתנה על ידי ערב לא תידון אלא אם כן ניתנה לערב הזדמנות להשמיע את טענותיו".

כידוע ובהתאם לסעיפים 22ד (ד) ו- 22ה שבסימן ג' 1 לחוק סדר הדין הפלילי, הוראות סעיפים 41, 46, 47, 48(א), 48(ב) עד (ה), 49 עד 51 ו- 55 יחולו בשינויים המחוייבים גם על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

הנה אם כן סעיף 51 לעיל, הדין בחילוט ערבות, שותק באשר לתרומתו של הערב להפרה ומתייחס להפרת תנאי המעצר של הנאשם וזאת ללא קשר להתנהגותו, בין במעשה ובין במחדל, של הערב. חילוט ערבות ייעשה אם כן, כך ע"פ לשון החוק, במקרה של הפרת תנאי המעצר

ללא קשר להתנהגותו ותרומתו של הערב.

19. זאת ועוד. בהחלטתו בעניין אביטן הבהיר ביהמ"ש העליון כי התכלית המרכזית העומדת בבסיס חילוט ערבותו של ערב ומפקח מכוח סעיף 51 לחוק סדר הדין הפלילי, היא הרתעתית ולה שלושה היבטים:

"התכלית המרכזית של חילוט ערבותו של מפקח, היא אפוא תכלית הרתעתית. לתכלית זו שלושה היבטים. האחד - הרתעת הערב עצמו, לבל יתיר במעשה או במחדל הפרת תנאי המעצר על ידי נאשם הנתון תחת פיקוחו. השני - הרתעת הרבים, קרי, הרתעת מפקחים ומפקחים פוטנציאליים אחרים, הנוטלים על עצמם אחריות כבדה כמי שמגנים על הציבור מפני הנאשם. היבט שלישי, עליו חתמה השופטת ד' ברק ארז בפרשה אחרת, הוא הרתעת הנאשם המפוקח על ידי הערב, לבל יפר את תנאי הערבות, ובכך יפגע פגיעה חמורה בערב".

ברי אפוא כי פרשנותה של הסנגורית כי חילוט הערבות תלוי בהתנהגותו של הערב וככל שלא תרם להפרה ולא יכול היה למנוע אותה לא ניתן לחלט ערבותו, מחלישה את התכלית ההרתעתית שעומדת בבסיס מוסד הערבות ומרוקנת מכל תוכן את ההיבט השלישי המוזכר לעיל.

כדברי כבוד השופטת ברק ארז בבש"פ 8163/12 אלון נ' מדינת ישראל (19.11.2012):

"ניתן להוסיף ולומר כי האפשרות של חילוט הערבות תורמת להכוונת התנהגותם של הנאשמים עצמם. יידע כל נאשם או נדון, המתעתד להפר את תנאי שחרורו, כי במעשיו הוא עתיד לפגוע באנשים קרובים לו אשר הסכימו לערוב לו".

20. אשר לנוסח כתבי הערבות עליהם חתמו המשיבים, להלן נוסחם:

"אני/אנו הח"מ ערב/ים לכך שמר/גב אדגר מזרחי, ת.ז. 327481008, ימלא אחר תנאי הערובה המפורטים להלן. אם יופר תנאי מתנאי הערובה אשלם/נשלם ביחד ולחוד לאוצר המדינה כל סכום שיצווה בית המשפט עד סכום של 70,000 ₪. אני/אנו מתחייב/ים להודיע לבית המשפט על כל שינוי שיחול במעני/ננו הרשום בכתב הערבות.

תנאי הערובה

1. שהנאשם/המערער/המשיב/המבקש יתייצב למשפט/לדין

- בערעור בתיק הנ"ל בכל מועד שייקבע לכך כדין.
2. שהנאשם/המערער/המשיב/המבקש יתייצב לנשיאת העונש שהוטל במשפט בתיק 22-05-27492 ביום _____ או בכל מועד אחר שיורה בית המשפט.
3. שהנאשם/המערער/המשיב/המבקש ימלא אחר התנאים כאמור בהחלטה מיום _____

הנה אם כן, גם ע"פ ניסוח כתבי הערבות עליהם חתמו המשיבים 10-2, חילוטם תלוי בהתנהגותו של המשיב 1 ובתוצאה האם הפר את תנאי המעצר אם לאו, ובכלל זה התייצבותו לדיונים ונשיאת עונשו. תנאי הערובה המפורטים בכתבי הערבות לא כוללים כל התנהגות, בין במעשה או בין במחדל של הערבים, וחילוטם אינו תלוי בה.

21. **אשר לפסיקה**, לא מצאתי בפסיקה אליה הפנתה ההגנה כל תמיכה לגישתה כי חילוט הערבות צריך ויעשה בראי מעשיו או מחדליו של הערב. הפסיקה אליה הפנתה הסניגורית מתייחסת לשאלת מידת ההוכחה הנדרשת מהמאשימה להוכחת הפרה של נאשם את תנאי שחרורו בבקשה לעיון חוזר, ואינה רלוונטית לשאלה שבענייננו. מיותר לציין כי בענייננו אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי המשיב 1 הפר תנאי מעצרו ולמעשה נמלט ממנו.

צודקת הסניגורית כי בעניין אביטן, אליו הפנה ב"כ המבקשת, עסק ביהמ"ש בטענת הערבים כי לא היו מודעים לערבותם וכי נפלו פגמים ברצונם ובהבנתם את הסכמתם לשמש כערבים - מפקחים. לצד זאת, ביהמ"ש דן בעניין אביטן גם בסוגיות נוספות והתייחס, בין היתר, לשאלה הרלוונטית בענייננו.

כך לדוגמה קבע בית המשפט בעניין אביטן:

"למפקחים המתמנים לתפקיד על ידי בית המשפט יש תפקיד מפתח במימושה של האפשרות לשחרר אדם בתנאי ערבות. תפקיד זה הוא כפול, וטומן בחובו הן את החובה לשמור צעדיו של החשוד, הנאשם או הנידון, לבל יסטה מתנאי המעצר שיוכתבו עבורו, והן התחייבות אישית לכך שתנאי המעצר יקוימו במלואם, ובעיקר - שהמפוקח לא יסכן את הציבור, לא ימלט מאימת הדין ולא יפר באופן אחר את תנאי מעצרו".

והוסיף בהפנותו **לבש"פ 8768/07 אלוג' נ' מדינת ישראל (20.5.2008):**

"מכל ההיבטים הללו, אדם המקבל על עצמו לערוב לקיום תנאי מעצרו של אחר, יכול וצריך לצפות כי אם נאשם המצוי תחת פיקוחו יפר את תנאי המעצר, יורה בית המשפט על חילוט הערבות בגובה סכום הערבות שהתחייב לה בכתב הערבות".

ואף קבע כי:

"אף טענת ההורים לפיה לא ידעו על ההפרה המתוכננת ולא היה ביכולתם לדעת עליה, דינה להידחות.

טענה זו עומדת בניגוד מוחלט למהותם של הערבות

והפיקוח.

:

אמנם, מטבע הדברים, ובהיעדרה של תוכנית פיקוח הדוקה המבהירה את חלקו של כל אחד מהמפקחים ביישום הפיקוח הלכה למעשה, לא כל העוררים נכחו במחיצתו של אביטן בכל רגע נתון. ואולם, בניגוד לטענתם, בכך אין כדי להפחית מאחריותם לשמירה על תנאי המעצר. העוררים התחייבו, כאמור בכתב הערבות, שאביטן יתייצב למשפטו בכל מועד שייקבע, ולנשיאת העונש שיוטל עליו - ובהתחייבות זו לא עמדו".

22. הנה אפוא, גם על פי הפסיקה תפקידו של הערב הוא תפקיד כפול, שהמרכזי והמשמעותי ביניהם התחייבותו כי הנאשם יתייצב למשפטו וישא את עונשו - תפקיד שאינו תלוי בהתנהגותו של הערב אלא בהתנהגותו של הנאשם עצמו.

23. משהמשיב 1 ברח ממעצרו ולא התייצב לדיונים, לא יכולה להיות מחלוקת כי המשיבים 2-11 לא קיימו את ערבותם והתחייבותם. משכך ובהתאם לסעיף 51 לחסד"פ ולאור כתבי הערבות עליהם חתמו, ניתן להורות על חילוטם.

24. אינני מקבל את טענת הסניגורית כי סעיף 26 להנחיית פרקליט המדינה, מש/4, תומך בעמדתה כי חילוט ערבות יעשה רק במקרה של רשלנות או מעשה מכוון מצדו של הערב שאפשר את אי התייצבותו של הנאשם לדין או בריחתו.

להלן לשון סעיף 26 להנחיות פרקליט המדינה בשלמותה:

"ככלל, בהעדר נסיבות חריגות, במקרה שבו משוחרר בערובה מפר תנאי שחרור מאלו המנויים בכתב הערובה עליו חתום הערב, והדבר נעשה תוך הפרת ההתחייבות מצד הערב, תבקש התביעה מבית המשפט לחלט את ערבותו של הערב, כולה או מקצתה, על פי נסיבות העניין. חריג לאמור, עשוי לחול במקרה שבו הפר חשוד/הנאשם את תנאי שחרורו בנסיבות שבהן לא היה באפשרות המפקח לדעת על כך ולמנוע זאת" (הדגשה לא במקור - א.ג.).

הנה אפוא הסיפא של סעיף 26 להנחיות פרקליט המדינה מאפשר למאשימה, אם כי כחריג, לבקש לחלט ערבותו של ערב גם אם לא היה כל פגם בהתנהלותו.

25. כמו כן, אינני שותף לעמדתה של הסניגורית המלומדת כי חילוט ערבות ללא קשר להתנהגותו של הערב ותרומתו להפרת התנאים מצד הנאשם, יפגע במוסד הערבות בהליך הפלילי. דומני כי ההיפך הוא הנכון.

ראשית, וכאמור לעיל עמדת המבקשת מחזקת את התכלית ההרתעתית ובכלל זה מרתיעה את הנאשם מלפגוע בערב.

שנית, עמדת המבקשת לפיה ערב יכול וצריך לצפות כי אם נאשם המצוי תחת פיקוחו יפר את תנאי המעצר תחולט ערבותו ללא קשר להתנהגותו, מהווה סיכון משמעותי מפני ערבויות סרק. ערב פוטנציאלי שחושש כי נאשם לא יקיים את תנאי שחרורו או מעצרו, מוטב ולא יעמיד עצמו כערב.

26. **אשר לסכום החילוט**, כידוע לבית המשפט שיקול דעת האם להורות על חילוט מלא או חלקי של סכום הערבות, ובגדרו בית המשפט לוקח בחשבון את חומרת העבירות המיוחסות לנאשם וטיבן וכן את התנהלותו ותרומתו של הערב, ככל שהיתה, למעשה ההפרה.

בענייננו הוגש נגד המשיב 1 כתב אישום חמור והוא הפר את תנאי המעצר בצורה הקשה ביותר עת ברח ממעצרו. מאידך, ב"כ המבקשת אישר כי אין ראיות כי הערבים פעלו במעשה או במחדל כדי לאפשר את בריחתו של המשיב 1.

בהקשר לאמור, אינני מקבל את טענת ההגנה בדבר מצבם הכלכלי של הערבים שכן טענה זו לא עוגנה בראיות, נטענה בעלמא ולמעשה חותרת תחת כתבי הערבות עליהם חתמו. יודגש כי

נקודת המוצא היא שיש ביכולתו של ערב לשלם את הסכום עליו ערב.

27. לאחר שאיזנתי בין חומרת העבירות ומעשה העבירה לבין התנהגות הערבים ושקלתי את מכלול נסיבות העניין, מצאתי לחלט הערבויות עליהן חתמו המשיבים 2-11 ובאופן שכל אחד מהם ישלם לטובת אוצר המדינה, בשל בריחתו של המשיב 1 ממעצרו ואי התייצבותו לדיונים סך של 50,000 ₪.

28. כמו כן, הסך של 50,000 ₪ שהפקיד המשיב 1 יחולט לטובת אוצר המדינה, ומלוא ההתחייבות עליה חתם, על סך 70,000 ₪, תחולט אף היא.

המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים ולבאי כוחם.

ניתנה היום, ו' טבת תשפ"ה, 06 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.